MagellÃ¡n expedÃ-ciÃ³ja

HozzÃ¡adta: lakosm
2004. oktÃ³ber 19. Kedd 19:03

1519. szeptember 20-Ã¡n indult el MagellÃ¡n flottÃ¡ja a spanyolorszÃ¡gi Guadalquivir folyÃ³ torkolatÃ¡bÃ³l. Ezzel egy nagy kaland vette kezdetÃ©t bolygÃ³nk felfedezÃ©sÃ©nek tÃ¶rtÃ©netÃ©ben: a FÃ¶ld elsÅ‘ kÃ¶rÃ¼lhajÃ³zÃ¡sa.

A FÃ¶ld gÃ¶mb alakjÃ¡t mÃ¡r az Ã³kori gÃ¶rÃ¶gÃ¶k is tÃ©nykÃ©nt kezeltÃ©k, s bizonyÃ-tani is tudtÃ¡k. A reneszÃ¡nsz idejÃ©n az ember addig, hogy ezt az elmÃ©leti elgondolÃ¡st bebizonyÃ-tsa. Kolumbusz Toscanelli firenzei fÃ¶ldrajztudÃ³s tÃ©rkÃ©pei alapjÃ¡n vÃ¡gott neki az Atlanti-Ã³ceÃ¡nnak, hogy Ã¡tszelve, Ã•zsiÃ¡ba jusson. Ez nem sikerÃ¼lt, Ãºtban volt az amerikai kontinens. MagellÃ¡n volt az elsÅ‘, aki az idÅ‘vel rÃ³la elnevezett szoroson Ã¡thaladt.

Fernando MagellÃ¡n tengernagy eredeti portugÃ¡l nevÃ©n Magelhaes 1517-ben ment SpanyolorszÃ¡gba, s miutÃ¡n meggyÅ‘yÅ‘dÃ©ssel bizonygatta, hogy az Atlanti-Ã³ceÃ¡n Ã©s a DÃ©li-tenger (a Csendes-Ã³ceÃ¡n) kÃ¶zÃ¶tt kapcsolat van, hosszas alkudozÃ¡s utÃ¡n KÃ¡roly kirÃ¡ly alÃ¡Ã-rt vele egy szerzÅ‘dÃ©st: vÃ¡llalta, hogy a kincstÃ¡r felszerel Ã¶t hajÃ³t, s ellÃ¡tja kÃ©t Ã©vre elegendÅ‘ kÃ©szlettel, ha Å‘ a FÃ¶ld kÃ¶rÃ¼lhajÃ³zÃ¡sÃ¡val eljut a FÅ±szer-szigetekhez, mivel ez eredetileg SpanyolorszÃ¡ghoz tartozott. A 239 fÅ‘s flottilla 1519-ben el is indult, Ã¡m csakhamar viszÃ¡ly tÃ¶rt ki MagellÃ¡n Ã©s a spanyol kapitÃ¡nyok kÃ¶zÃ¶tt, s az Ãºt folyamÃ¡n kÃ©sÅ‘bb is sokat kellett kÃ¼zdenie a lÃ¡zadÃ³ spanyol matrÃ³zokkal. Novemberben elÃ©rtÃ©k DÃ©l-AmerikÃ¡t. A kÃ¶rnyÃ©ket magas indiÃ¡njairÃ³l PatagÃ³niÃ¡nak neveztÃ©k el, ami spanyolul nagylÃ¡bÃºt jelent. OktÃ³ber 21-Ã©n a dÃ©li szÃ©lessÃ©g 52. fokÃ¡n, a SzÅ±z-foknÃ¡l nyugatnak fordultak. KÃ©t hajÃ³ elÅ‘rement, s jelentettÃ©k: Ã¡tjÃ¡rÃ³t a DÃ©li-tengerhez. Ã•m mÃ©g sokÃ¡ig bolyongtak a szigetek kÃ¶zÃ¶tt, mÃ-g valÃ³ban kijÃ¡ratra leltek. SzÅ±k, hegyek kÃ¶zti csatornÃ¡n hajÃ³ztak, az indiÃ¡nok Å‘rtÃ¼zeirÅ‘l TÅ±zfÃ¶ldnek elnevezett vidÃ©ken.

A Csendes-Ã³ceÃ¡non azonban egy Ã¼tkÃ¶zetbe keveredtek, amelyben MagellÃ¡n maga is elesett. A flottilla vÃ©gÃ¼l 1521. oktÃ³berÃ©ben bukkant az Ã¡hÃ-tott FÅ±szer-szigetekre, Ãºtjuk eredeti cÃ©ljÃ¡hoz. Itt szegfÅ±szeget, szerecsendiÃ³t Ã©s mÃ¡s fÅ±szereket vÃ¡sÃ¡roltak, majd elhatÃ¡roztÃ¡k, hogy a Trinidad, Espinoza vezetÃ©sÃ©vel, visszamegy PanamÃ¡ba, del Cano pedig, aki a Victoria kapitÃ¡nya lett, nyugat felÃ© tÃ©r haza. A Trinidadot visszakergette egy vihar, a FÅ±szer-szigeteken a portugÃ¡lok elfogtÃ¡k Å‘ket, s csak nÃ©gyen jutottak haza, 1526-ban. A Victoria 1522. mÃ¡jusÃ¡ban megkerÃ¼lte a JÃ³remÃ©nysÃ©g fokÃ¡t, s vÃ©gÃ¼l 1522. szeptember 22-Ã©n Ã©rt SpanyolorszÃ¡gba, kÃ¶rÃ¼lhajÃ³zva a FÃ¶ldet. Az eredeti legÃ©nysÃ©gbÅ‘l csak 18-an Ã©rkeztek haza. A tragikus Ã©s viszontagsÃ¡gos hajÃ³Ãºt mÃ©gsem volt hiÃ¡bavalÃ³, a vilÃ¡g tÃ©rkÃ©peinek teljes Ã¡trajzolÃ¡sÃ¡t eredmÃ©nyezte. KiderÃ¼lt, hogy a fÃ¶ldfelszÃ-n nagyobb rÃ©szÃ©t tenger borÃ-tja, amely egysÃ©ges vilÃ¡gÃ³ceÃ¡nt alkot. ForrÃ¡s: http://www.hetek.hu/index.php?cikk=5675